

TURUN YLIOPISTO
Lääketieteellinen tiedekunta

TOIVOLA, IIDA: Vanhemmat Vahvasti Mukaan –koulutusohjelman vaikutus vanhempien masennukseen

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 18 s
Lastentautioppi
Helmikuu 2016

Tutkimuksen tarkoituksena oli tarkastella keskoslasten vanhempien synnytyksen jälkeisen masennuksen määrää, ja sen eroa neljän ja kuuden kuukauden aikapisteiden välillä. Tutkimuksessa pyrittiin selvittämään, miten masennuksen määrä on muuttunut Tyksin vastasyntyneiden teho- ja tarkkailuosastolla Vanhemmat Vahvasti Mukaan (VVM) -koulutusohjelman myötä.

Masennusta mitattiin Edinburgh Postnatal Depression Scale (EPDS) -lomakkeella. Tutkimusaineisto koostui Tyksissä syntyneiden 225 keskosen vanhemmista, jotka olivat täyttäneet neljän kuukauden kohdalla vastasyntyneiden seurantapoliklinikalla (VAS-poli) kerätyn EPDS-lomakkeen (187 äitiä ja 103 isää). Neljän kuukauden EPDS-pisteitä verrattiin VVM-evaluaatiotutkimuksen yhteydessä kerättyyn kuuden kuukauden EPDS-aineistoon siltä osin, kun masennuspisteet löytyivät kummassakin mittauspisteessä (35 äitiä ja 20 isää). Vertailun avulla neljän kuukauden pisteet ekstrapoloitiin vastaamaan kuuden kuukauden pisteitä. Tämän jälkeen VAS-polilla ja VVM-evaluaatiotutkimuksessa kerätty aineisto yhdistettiin (211 äitiä ja 126 isää). Yhdistettyä aineistoa verrattiin äitien osalta VVM-tutkimusta edeltäneeseen Pipari-tutkimuksen EPDS-aineistoon (159 äitiä) vakioiden lapsen sukupuolen, synnytystavan, syntymäpainon, gestaatioiän, sikiöiden lukumäärän, äidin tupakoinnin, äidin iän ja synnytysten lukumäärän suhteen.

Vanhempien masennuksen määrä oli vähäinen. Äideistä 3,2 % oli selviä masennuksen oireita neljän kuukauden kohdalla ja 5,7 % kuuden kuukauden kohdalla. Isistä selviä masennuksen oireita oli 2,9 % neljän kuukauden kohdalla ja kuuden kuukauden kohdalla masennusoireita ei yhdelläkään isistä. Neljän ja kuuden kuukauden mittauspisteissä ei todettu tilastollisesti merkitsevää eroa äideillä ($p=0,73$) eikä isillä ($p=0,11$). Vakioiden yhdistetyn aineiston EPDS-pisteet olivat 1,3 pistettä pienemmät kuin Pipari-aineistossa ($p=0,05$). Vanhempien masennuksen alhainen määrän voi selittyä VVM-koulutusohjelmalla, jonka tavoitteena on vahvistaa keskosen ja vanhemman välistä vuorovaikutussuhdetta ja tarjota vanhemmille vahva emotionaalinen tuki vauvansa hoidossa.

Avainsanat: keskonen, vanhempi, masennus